

Makroekonomik Görünüm – Eylül 2025

Dünya: Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Bankası ve Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü (OECD) gibi uluslararası kuruluşların 2025 ve 2026 yıllarına ait en güncel ve bir önceki küresel büyüme öngörülerine aşağıda yer verilmiştir:

Kurum	Kaynak	2025		2026	
		(Güncel)	(Önceki)	(Güncel)	(Önceki)
IMF	Ocak 2025 Küresel Ekonomik Görünüm Raporu (önceki: Ekim 2024)	%3,3↑	%3,2	%3,3↔	%3,3
Dünya Bankası	Ocak 2025 Ekonomik Güncelleme Raporu (önceki: Haziran 2024)	%2,7↔	%2,7	%2,7↔	%2,7
OECD	Aralık 2024 Ekonomik Güncelleme Raporu (önceki: Eylül 2024)	%3,3↑	%3,2	%3,3↔	%3,3

IMF tarafından Ocak ayında yayımlanan "Küresel Ekonomik Görünüm Raporu"nda, küresel büyümenin hem 2025 hem de 2026'da %3,3 olacağını ve tarihsel (2000-19) ortalama olan %3,7'nin altında kalacağını öngörmüştür. IMF Baş Ekonomisti Pierre-Olivier Gourinchas, küresel büyümenin bu yıl ve gelecek yıl %3,3'te sabit kalacağını ve pandemi öncesinden bu yana önemli ölçüde zayıflayan potansiyel büyüme ile büyük ölçüde uyumlu olacağını tahmin ettiklerini bildirmiştir. Gourinchas ayrıca, enflasyonun bu yıl %4,2'ye, gelecek yıl ise %3,5'e gerileyerek para politikasının daha da normalleşmesini sağlayacak merkez bankası hedeflerine geri döndüğünü belirtmiştir. Bu durumun, pandemi ve Rusya'nın son kırk yılın en büyük enflasyon artışına neden olan Ukrayna'yı işgali de dahil olmak üzere son yıllarda yaşanan küresel aksaklıkların sona ermesine yardımcı olacağını ifade etmiştir. Raporda, devam eden dezenflasyon sürecinde politika kaynaklı aksaklıklar, mali sürdürülebilirlik ve finansal istikrar üzerinde etkileri olacak şekilde, para politikasının gevşetilmesi sürecini kesintiye uğratabilir değerlendirmesini yapan IMF, "Bu risklerin yönetilmesi, enflasyon ve reel faaliyet arasındaki dengenin sağlanmasına, tamponların yeniden oluşturulmasına ve yapısal reformların artırılmasının yanı sıra daha güçlü çok taraflı kurallar ve işbirliği yoluyla orta vadeli büyüme beklentilerinin yükseltilmesine odaklanılmasını gerektirmektedir" ifadeleri kullanılmıştır.

ABD Merkez Bankası (Fed), 2024 Kasım ayı toplantısında faiz oranını %5,0 seviyesinden %4,75'e indirmiştir. 2024 Aralık ayı toplantısında ise faiz oranını 25 baz puan indirerek %4,50 olarak belirlemiştir. Fed, 2025 yılının ilk faiz kararını %4,25-%4,50 aralığında sabit bırakmıştır. Mayıs ayında gerçekleşen toplantı kararında ise faiz oranını beklentilere paralel olarak %4,50 olarak bırakmıştır. Banka minimum faiz oranını ise %4,25 olarak bırakmıştır. Fed, Haziran ayı toplantısında politika faizini değiştirmeyerek %4,25-4,50 aralığında tutmuş, Temmuz ayında gerçekleştirdiği toplantıda ise faiz oranını %4,25-%4,50 aralığında sabit bırakmıştır. Fed, Eylül ayında 2025 yılının altıncı toplantısını gerçekleştirmiş olup, politika faizini 25 baz puan indirerek %4,00-4,25 aralığına çekmiştir. Fed tarafından yapılan açıklamada, ekonomik faaliyetlerin yavaşlama belirtileri ve istihdama yönelik aşağı yönlü risklerin artması gerekçesiyle faizdeki hedef aralığını indirme kararı aldıklarına vurgu yapılmıştır.

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), Euro Bölgesi'nin Ağustos ayına ilişkin enflasyon öncü verilerine göre, Euro Bölgesi'nde Temmuz ayında %2,0 olan yıllık enflasyon, Ağustos ayında %2,1'e çıkmıştır. AB uyumlu verilere göre enflasyon Ağustos ayında İspanya'da %2,7, Almanya'da %2,1, İtalya %1,7 ve Fransa'da %0,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Türkiye: Aşağıdaki tabloda, 2024 yılında %3,0 oranında büyüyen Türkiye ekonomisine ilişkin IMF, OECD ve Dünya Bankası'nın 2025-2026 yılları son resmi büyüme tahminleri verilmektedir. Dünya Bankası, Küresel Ekonomik Beklentiler raporunda Türkiye için 2025 büyüme tahminini %2,6 ve 2026 için %3,8 olarak belirlemiştir. OECD Ekonomik Görünüm raporunda, Türkiye için 2025 yılı GSYH büyüme tahmini %2,6 ve 2026 yılı için %4,0 olarak belirlemiştir. IMF, Küresel Ekonomik Görünüm raporunda, Türkiye ekonomisinin bu yıl %2,6 ve 2026'da %3,2 büyüyeceğini tahmin etmiştir.

Kurum	Kaynak	2025		2026	
		(Güncel)	(Önceki)	(Güncel)	(Önceki)
IMF	Ocak 2025 Küresel Ekonomik Görünüm Raporu (önceki: Ekim 2024)	%2,6↓	%2,7	%3,2↔	%3,2
Dünya Bankası	Ocak 2025 Ekonomik Güncelleme Raporu (önceki: Haziran 2024)	%2,6↓	%3,6	%3,8↓	%4,3
OECD	Aralık 2024 Ekonomik Güncelleme Raporu (önceki: Eylül 2024)	%2,6↓	%3,1	%4,0↔	%4,0

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 2024 yılı Ocak ayı faiz oranını 250 baz puan arttırarak %45'e yükseltmiş., Şubat ayında %45'te sabit tutarken Mart ayında 500 baz puan arttırarak %50'ye yükselttikten sonra Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül, Ekim ve Kasım ayı toplantılarında politika faizini sabit tutmuştur. TCMB, Aralık ayında faizi 250 baz puan indirerek %47,5 seviyesine çekmiştir. 2025 Ocak ve Şubat aylarında faiz oranını 250'şer baz puan indirimle %42,5 seviyesine çeken TCMB, Mart ayında ise faiz oranını %46'ya yükseltmiştir. Politika faizi Haziran ayında sabit tutulurken, Temmuz ayında 300 baz puan düşürülerek %43 seviyesine çekilmiştir. TCMB, Eylül ayında gerçekleştirdiği toplantıda politika faizini 250 baz puan indirimle %40,5'e çekmiştir.

Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörü Türkiye'de devam eden 17 milyar \$ tutarındaki programa ek olarak, üç yıl içinde Dünya Bankası Yönetim Kurulu'na 18 milyar \$ tutarındaki yeni operasyonlar hazırlamayı ve sunmayı öngördüklerini belirtmiştir.

Rapor tarihimiz itibarıyla temel makro ekonomik gelişmeler aşağıdaki tabloda özetlenebilir:

Gösterge	Güncel Değer	Önceki Değer	Açıklama
Büyüme (TÜİK)	<u>2025-Q2</u> 4,8%	<u>2025-Q1</u> 2,0%	GSYH 2025 yılı ikinci çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %4,8 artmıştır. 2025 yılı ikinci çeyreğinde bir önceki yıla göre zincirlenmiş hacim endeksi olarak; inşaat %10,9, bilgi ve iletişim faaliyetleri, %7,1, sanayi sektörü %6,1, ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmetleri %5,6, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %5,4, ürün üzerindeki vergiler eksi sübvansiyonlar %3,0, finans ve sigorta faaliyetleri %2,6, gayrimenkul faaliyetleri %2,6 ve diğer hizmet faaliyetleri %2,1 artmıştır. Tarım sektörü %3,5, kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ise %1,2 azalmıştır.
İşsizlik (TÜİK)	<u>2025/08</u> 8,5%	<u>2025/07</u> 8,1%	15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2025 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre 168 bin kişi artarak 3 milyon 44 bin kişi olmuştur. İşsizlik oranı ise 0,4 puan artarak %8,5 seviyesinde gerçekleşmiştir. İstihdam edilenlerin sayısı 2025 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre 208 bin kişi artarak 32 milyon 829 bin kişi, istihdam oranı ise 0,3 puan artarak %49,4 olmuştur.
Enflasyon TÜFE ÜFE (TÜİK)	<u>2025/08</u> 32,95% 25,16%	<u>2025/07</u> 33,52% 24,19%	TÜFE 2025 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %2,04, bir önceki yılın Aralık ayına göre %21,50, bir önceki yılın aynı ayına göre %32,95 ve on iki aylık ortalamalara göre %39,62 artış olarak gerçekleşmiştir. Yİ-ÜFE 2025 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %2,48 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %20,62 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %25,16 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %26,28 artış göstermiştir.
Sanayi Üretim Endeksi (TÜİK)	<u>2025/07</u> 5,0%	<u>2025/06</u> 8,5%	2025 yılı Temmuz ayında Sanayi üretimi yıllık %5,0 artmıştır. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %5,0 azalmış, imalat sanayi sektörü endeksi %5,5 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %5,8 artmıştır.
Otomobil ve Hafif Ticari Araç Satışları (ODD)	<u>2025/08</u> 817.345	<u>2025/07</u> 715.695	Türkiye otomobil ve hafif ticari araç toplam pazarı, 2025 yılı Ağustos döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %7,24 oranında artarak 817.345 adet olarak gerçekleşmiştir. Otomobil satışları, 2025 yılı Ağustos döneminde geçen yıla göre %8,05 oranında artarak 654.413 adet, hafif ticari araç pazarı ise %4,1 artarak 162.932 adet olmuştur.
Konut Satışları (TÜİK)	<u>2025/08</u> 143.319	<u>2025/07</u> 142.858	Türkiye genelinde konut satışları Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %6,8 oranında artarak 143 bin 319 olmuştur. Konut satışlarında İstanbul 21 bin 814 konut satışı ile en yüksek paya sahip olmuştur.

Gösterge	Güncel Değer	Önceki Değer	Açıklama
Türkiye İmalat PMI (ISO-IHS Markit)	<u>2025/08</u> 47,3	<u>2025/07</u> 45,9	Türkiye İmalat PMI, Temmuz ayında 47,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faaliyet koşullarındaki bozulma yine belirgin olsa da Nisan ayından bu yana en ılımlı seviyede gerçekleşmiştir. Talep ortamındaki durgunluk, yeni siparişlerin Ağustos ayında da yavaşlamaya devam etmesine yol açmıştır ancak azalış Şubat ayından bu yana en düşük oranda gerçekleşmiştir. Üretimdeki daralma da Temmuz ayına göre yavaşlamış olup, son altı ayın en düşük hızında gerçekleşmiştir. Üretim 10 sektörün sekizinde yavaşlama sergilemiştir. Ana metal sektörünün üretiminde Nisan 2023'ten bu yana en hızlı büyüme görülürken, ağaç ve kağıt ürünlerinde ise son beş ayın ilk artışı kaydedilmiştir. Üretimde en sert gerileme ve yeni siparişler açısından en zayıf performans tekstil ürünleri sektöründe olmuştur. Üretimde olduğu gibi yeni siparişlerde de yalnızca iki sektör, ana metaller ve gıda ürünleri iyileşme kaydetmiştir. Yeni ihracat siparişlerinde ise artış sağlayabilen tek sektör makine ve metal ürünleri olmuştur. Sektörlerin çoğu, iş yüklerindeki düşüşe bağlı olarak istihdamı azaltmıştır.
Euro Bölgesi İmalat PMI (IHS Markit)	<u>2025/08</u> 50,7	<u>2025/07</u> 49,8	IHS Markit'in açıkladığı Euro Bölgesi imalat satın alma yöneticileri endeksi (PMI) Temmuz ayında 49,8 iken Ağustos ayında 50,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.
Tüketici Güven Endeksi (TÜİK, TCMB)	<u>2025/09</u> 83,9	<u>2025/08</u> 84,3	Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Ağustos ayında 84,3 iken Eylül ayında %0,4 oranında azalışla 83,9 olmuştur.
Bankacılık Sektörü NPL Rasyosu (BDDK)	<u>2025/08</u> 2,22%	<u>2025/07</u> 2,18%	Ağustos 2025 döneminde Türk Bankacılık Sektörünün, aktif büyüklüğü 2024 yıl sonuna göre %28,3 artarak 41.886.646 milyon TL, krediler %28,5 artarak 20.631.358 milyon TL, menkul değerler %28,2 artarak 6.700.462 milyon TL'ye ulaşmıştır. Bu dönemde kredilerin takibe dönüşüm oranı %2,22 olmuştur.
Bütçe Dengesi (Milyar TL) (Haz. Mal. Bak.)	<u>2025/08</u> 96,7	<u>2025/07</u> -23,9	2025 yılı Ağustos ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 1,191 milyar TL, bütçe gelirleri 1,288 milyar TL olmuştur ve bütçe fazlası 96,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 1,011 milyar TL olmuştur ve faiz dışı denge 276,4 milyar TL fazla vermiştir.
Cari Denge (Mio USD) (TCMB)	<u>2025/07</u> 1.766,0	<u>2025/06</u> -2.006,0	Temmuz ayında cari işlemler hesabı 1.766 milyon ABD doları fazla vermiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 6.029 milyon ABD doları fazla vermiştir.